

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

DE DIJOUS A DIJOUS

PER inèxperiència en el maneig dels torpedos, va explotar-ne un a Cádiz, causant un gran número de desgràcies. L'Eulate, jefe de aquell departament, va comentar el lamentable succés ab el següent recort: «Fa avuy anys que vaig perdre l'creuerer Vizcaya en el desastre de Santiago de Cuba.» ¿Qué succehirá l' any que vé en la mateixa fetxa? Tot lo que vulguin mentres tinguem aqueixa marina, convertida en una verdadera fàbrica d' efemérides tristas.

Al últim ha anat de veras la dimissió de n Vega Armijo: alguns diputats de la majoria li varen derrotar a tres dels individus que proposava pera formar part de la Comissió de govern interior del Congrés, y lo qu' es aquesta no va pahirla. Va dimitir punt en blanc y si en Sagasta té mals de cap, que 's grati la barba. Y tant en serio s' ho ha pres, que ab tot y no haverli sigut admesa la renúncia per 205 vots (alguns més dels que van nomenarlo) no s' ha donat per satisfet, y se 'n ha anat a Bilbao a pendre la fresca. D. Práxedes s' ha quedat a l' estacada; pero ell, ja té pensat deixar la solució del assumpto pera la tardor, quan s' obri la segona legislatura. De manera que 's pren tot l' istiu de coll per amassar el nou pastel. De totes maneres es evident que ni la guerra ab els Estats Units ni la pèrdua de las colonias l' havian preocupat tant com la resolució adoptada pel seu antich company de glorias y aventuras. Y es que l' desgabell de la nació no té per ell de bon tros l' importancia ni la trascendencia que l' desgabell del seu partit.

L' ordre públich s' ha pertubat a Sevilla, per la qüestió de sempre, ó siga per una huelga de treballadors. Una huelga reduhida a ventilar las diferencias suscitadas entre patrons y operaris es sempre una dolencia sensible, pero que generalment no presenta mal carácter fins que hi intervé el govern per medi de la forsa pública. Y l' govern de n Sagasta —ben clar s' ha vist a Barcelona, a la Corunya, a tot arreu— no sab trobar pel cas altres doctors que 'ls del tricorni, ni aquests coneixen altre sistema curatiu que 'ls projectils dels mausers. ¡Pim, pam, pum! Y qui jemega ja ha rebut. A Sevilla acaban de saborejar las delicias de aquest procediment que bé podrá pendre l' nom de mauseroterapia espanyola. El poble plé d' exasperació va ser fusellat a mansalva. Entre 'ls morts s' hi conta un pobre noy de pochys anys ferit de una bala al cap. Quan en Sagasta mori, tan bon punt arribi al altre barri, el rey Herodes es molt capàs de cridarlo, encomenantli la formació de ministeri. Per matar ignocents, hi té la má trencada. La qüestió de Sevilla, després del ¡pim, pam, pum! s' ha acabat de resoldre de conformitat ab els últims adelantos del sistema liberal: ab la censura prévia, que no deixa passar ni una sola noticia, y ab la proclamació del estat de guerra. Una bona sangría y una llarga temporada de dieta... ¡y viva la Llibertat!

PEP BULLANGA

Cria corps....

Per no haverlo aixelat a temps, aquest aucellot li traurá 'ls ulls.

PLOMÉMLA!

blicans, contra

A Perdiu tot peonant sense orientació fixa, com es costum de las perdius, que may saben ahont van, y per aixó las cassan, s' alabava l' altre dia de haver descubert terra roja. Per si no ho sabían aquesta terra roja som nosaltres, els republicans, contra

fins se permet algunas amenassas. May haviam vist a una Perdiu tan destarotada. Será precís que li fem menjar tots els insults que 'ns dedica, al suposar que 'ns enteném de sota-má ab els cacichs, quan tothom sab que son ells, els perdigots, els que s' aprofitan de las martingalas caciquistas, com ho patentisa l' interés manifest que demostra l' hereu Pantorrilles per que en Soler y March obtingui l' acta de Manresa, en premi a la inmunda tupinada de Sant Mateu de Bages. Res hi vol dir que a Barcelona l' combatessen perque aixís

els convenia, quan a Manresa, perque aixís els convé aprofitan els seus bons oficis, com els aprofitaran demá per escalar las menjadoras de la Casa Gran. Ningú coneix millor a La Perdiu que 'ls catalanistas purs y decentes, que desde l' día que la van veure rebatre's adalerada sobre els engranalls de n Polavieja van apartarse d' ella ab repugnancia. Ells que la van veure sortir de l' ou ab el bech obert y una cassusa que la volava, saben millor que ningú que es La Perdiu. Qui va anar ab en Polavieja, anirá

ab en Planas y Casals y ab el dimoni del infern... ey! sempre que portin gra.

Y allo d'engrescar a la gent de bé, com va ferho en las passadas eleccions, no es fácil que puga tornarho a repetir ab éxit, puig sota l'propòsit de des...

Per lo que toca al poble, y en especial al poble treballador, prou que ho saben els de La Perdiu, que aquest no será may seu.

Y contra lo que La Perdiu afecta creure, no s'ha de valer el poble del terror per imposarse: li basta desplegar al aire la seva honrada bandera de sempre...

Per lo tant, peca d'estúpidament fanfarrona y ridícula l'amenassa que formula La Perdiu al final del seu article, —si es que de article mereix el nom...

Y La Perdiu haurá de sufrir la sort reservada a n'aquests infelissos volatils. Ab plomas, a la gabia; sense plomas, a la cassola.

P. K.

L' EMBULL

L' catalanisme es arribat al període del desgabell. Com totes las cosas, mentres ha sigut en sos principis ha pujat bé, pero al ferse gran s'ha esclavissat...

Eram entusiastas del catalanisme quan encare no s'havia mogut del terreno literari y significava solament afició al terró, carinyo als recorts brillants de nostra historia...

No li calia al catalanisme, ni li convenia corre'l perill d'embrutarse en las impuresas de la política. No tenia cap necessitat de sortir de la trilla literaria y científica...

Pels catalans que volguessin aprofitarse de la política pera donar llibertats a Catalunya, pera tots els que volguessin treballar en terreno més práctic que l' dels Jochs Florals...

Avuy s'ha fet una barreja que ja ni Deu la entén. Els diputats catalans afiliats als partits de la restauració, fan el regionalista pera conciliar-se ab la opinió general favorable a una amplia descentralisació...

Y ab tanta barreja d'elements y d'opinions, alguns y algunas poch sanas, es avuy el catalanisme polítich una olla de grills, que tant de bó no esdevingui, de resultats negatius pera ls interessos de Catalunya.

JEPH DE JESPU

UN ARTICLE HISTÓRICH

LA mort de D. Joan Mañé y Flaquer, director del Diari de Barcelona, ns mou avuy a desenterrar un de sos articles, publicat en aquell diari pochos dias després de la gloriosa Revolució de Setembre de 1868...

Lo primer es lo primer

Aprobada la de Sueca, qu'era la mes bruta, las altres poden esperarse... Y ademés primer es El Noticiero que Barcelona.

clases conservadoras, com se veurá llegint els conceptes que dedica a justificarlo.

Res hi vol dir que alguns temps mes enllá li girés las espalltas, transformantse en un enemich acérrim y implacable: la defensa del fet revolucionari estava feta per ell, ab tal esperit de justicia y bon sentit...

UNA LECCIÓN HISTÓRICA

Dice un amigo nuestro que si la historia se hizo para enseñar a los hombres, los hombres parece que fueron hechos para no aprender lo que la historia les enseña.

[Vanidad de vanidades y por todas partes vanidad! Este es el gran enemigo del hombre en todos los estados de la vida; este es el peligroso escollo de zozobran todos los poderes, así el pueblo soberano como el soberano monarca...

Estas reflexiones nos las sugiere el recuerdo de los sucesos de nuestra historia contemporánea, particularmente en el período comprendido desde la muerte de Fernando VII hasta hoy día de la fecha, y sobre todo la lectura de la protesta que acaba de publicar en Pau la hija de aquel monarca, D.ª Isabel de Borbón.

Somos españoles, somos cristianos, y por lo tanto nadie ha de temer que faltemos a los deberes que la hidalguía y la caridad nos imponen al hablar de una señora, que además de este título a nuestra consideración, tiene los que dan el infortunio y el haberse sentado en el trono de España por el derecho tradicional, confirmado por el voto de la nación.

Una conjunción de que no ofrece ejemplo la historia de ningún otro pueblo de Europa acaba de sumir a España en los horrores de la anarquía. La marina y una parte del ejército, que la nación sostenía generosamente y cuyos servicios se recompensado siempre con placer, olvidando sus gloriosas tradiciones, han roto sus sagrados juramentos y vuelto sus armas contra la patria a la que van a envolver en la desolación y la ruina.

Queremos admitir la exactitud de los hechos, de las calificaciones y de las apreciaciones que encierran los anteriores párrafos; queremos admitir también que los iniciadores de la revolución sean monstruos de ingratitude, de hipocresía, de traición y no tengan otro móvil que sus ambiciones.

«El rey que se sienta sobre el trono de justicia, con una mirada suya disipa todo mal» dice el libro de los Proverbios. Los autores del manifiesto ó protesta que firma doña Isabel de Borbón han olvidado esta máxima de la eterna sabiduría, pues de lo contrario no atribuirían grandes efectos a pequeñas causas.

«El rey que se sienta sobre el trono de justicia, con una mirada suya disipa todo mal» dice el libro de los Proverbios. Los autores del manifiesto ó protesta que firma doña Isabel de Borbón han olvidado esta máxima de la eterna sabiduría, pues de lo contrario no atribuirían grandes efectos a pequeñas causas.

Si se examinan los hechos históricos contemporáneos sin pasión, con sinceridad; con ánimo sereno, con elevado criterio se verá que los sucesos recientes no son sino una consecuencia natural, indeclinable de sucesos anteriores: son el último eslabón de una cadena que arranca de la muerte del Rey Fernando.

Entre los litigantes y sus defensores, se estableció un pacto recíproco mas ó menos explícito. D. Carlos confundió su causa con la de los absolutistas; doña Isabel hizo causa común con los liberales.

Los dos partidos se fraccionaron, combatieron encarnizadamente sus fracciones, lo cual contribuyó de una manera poderosa en la suerte definitiva de cada uno de ellos; pero estos incidentes no alteran el conjunto del cuadro que estamos delineando.

No hay un solo historiador sesudo, nacional ó extranjero, que deje de considerar la guerra de los siete años como una guerra de principios políticos que tomó por pretexto una cuestión dinástica. No hay español que ignore ni quien de buena fé niegue, que cada uno de los combatientes se fué al campo donde ondeaba la bandera de sus opiniones ó aficiones políticas, sin curarse de examinar el mejor derecho de los aspirantes al trono de España, cuestión al alcance de pocas personas y de todo punto desconocida para la mayoría de los partidos.

Isabel fué reina «por la gracia de Dios y de la Constitución», y no obstante tuvo pérdidas consecuentes que se esforzaron en hacerle olvidar uno de los dos fundamentos de su derecho a la corona, creyendo halagar naturalmente los instintos ó adquiridas aficiones al poder absoluto.

Imbuída en este error capital, en este error de hecho y de derecho, el monarca se fué mostrando esquivo al partido liberal, y paulatinamente hostil a cada una de sus fracciones. Llegado a las últimas etapas del campo liberal, no le quedó terreno ni fundamento propio en que apoyarse. Los verdaderos absolutistas tenían su representación en los descendientes de don Carlos; los liberales no podían seguir al que había desertado sus banderas.

En esta situación falsísima, a que había sido conducido ciegamente, paso a paso el monarca se creó ó aceptó un apoyo artificial y menaguado, compuesto de algunos ilustres y de una pandilla de descreídos desertores del partido liberal y del partido carlista. —No creemos ofender a nadie, pues que está en la conciencia de todo el mundo, diciendo que los que se atribuyeron últimamente la representación en el poder del partido moderado, no eran sino las heces de este disuelto partido.

Apoyada la dinastía en base tan débil y deleznable, habiéndole vuelto las espaldas el partido liberal y teniendo al frente el partido carlista arma al brazo, para sostener esta situación artificiosa hubo necesidad de apelar a medidas de desesperado rigor, a una arbitrariedad sistemática, suspicaz é irritante, que ensanchaba por momentos el vacío que se había creado al rededor del trono. Situación tan violenta es insostenible por mucho tiempo; tiene un término fatal, ineludible. No se falta impunemente a la ley histórica. Se colocó la situación en el terreno de la fuerza, y la fuerza la ha resuelto en daño de los que así la plantearon.

No juzgamos, referimos; y sean cuales fueren las opiniones de cuantos nos lean, sobre los últimos sucesos ocurridos en España habrán de reconocer que D.ª Isabel de Borbón había de aceptar los fundamentos históricos de su reinado ó renunciar a la corona. Fueran ó no de su gusto, no estaba en su mano ni en la de nadie el borrar los hechos que son fundamento de su reinado.

Se ha dicho que Dios consiente las revoluciones para castigo de los reyes que olvidan sus deberes y que permite las tiranías para castigar a los pueblos que viven desacordados. No olvidemos esta advertencia que confirma la historia de todos los pueblos en cada una de sus páginas.

J. MAÑÉ Y FLAQUER

Ab els mateixos fonaments poch costaria afínich medi de conseguir la regeneració d'Espanya.

Lo que al any 68 era tiranía, avuy es podridura; y pera la salut de un poble, mil vegadas pitjor la podridura que la tiranía.

BATALLADAS

L' poble tarrasench está en el cas d'exigir als elements republicans que tanta influencia tenen dintre del Ajuntament, aixís pel seu número com per la seva representació, que de cap manera siga concedida als escolapios la subvenció de 10,000 pessetas, sense que l' poble, per medi de un plebiscit manifesti si está ó no está disposat a concedirlas.

Ja n'hi ha prou y massa ab que ls escolapios, a favor de la debilitat ó potser de la traició de algú, hajan lograt adquirir per compra l' Colegi tarrasench fundat y construhit pels elements liberals de la població, precisament per evitar, com ho conseguiren, que ls escolapios possessin arrels en aquella ciutat sempre liberal. Ja n'hi ha prou y massa ab aixó, perquè l' municipi tingui de pagar ab els diners arrancats a las colectas de consums, el veneno de l' ensenyansa dels escolapios.

Apart de aixó, y per ley de l' ordre de l' Escola Pia, venen els escolapios obligats a ensenyar gratuítament. Y si no volen ferho, sense obtenir la subvenció que pretenen, allá se las entenguin ab Sant Joseph de Calasanz, que ls vá imposar aquesta obligació.

May un Ajuntament liberal ha de consentir que ls Escolapios faltin a la seva ley, y molt menos facilitantlos recursos, que sols al poble pertanyen.

En tot cas—y aquesta será la solució mes equitativa—que sigui l' poble mateix qui ho decideixi, y aixís se veurá quins son els sentiments de una ciutat tan liberal y tan republicana com Tarrassa.

Desde'l fondo de la presó de Barcelona, un capellá nomenat Segimón Prat y Orri ha dirigit al Papa una carta en la qual s'hi llegeix el següent párrafo:

«Jo he vist, Sr. Pecci, que l' Cap visible de la Iglesia ha elevat al Pontífic a subjectes que tenfan escandalisat al mon ab els seus vicis. He sentit contar com l' Iglesia ha pagat 15, 20 y 30,000 duros per salvar de la presó y un proceés al Pare Menni, superior dels Germans de Sant Joan de Deu de Ciempozuelos, acusat per la senyoreta Millán d'estupro y violació de una filla tancada com a boja en un manicomio de la propietat del Pare. He sentit contar com a Plascencia y a Sevilla alguns eclesiástichs han sigut acusat de immensas lladrocinis que arriban a alguns milions de pessetas, sense que l' tribunal haja dictat auto contra ells. He sentit contar com un eclesiástich de Zaragoza, assessor de una dona sigüé ocult y secundant en la fuga trobantse avuy passejante tranquilament per Sevilla. També m'han contat que l' rector de Banyolas ha sigut denunciat com a falsificador de documents, y que continúa exercint las sevas funciones ministerials. També m'han referit que un pare jesuític vá violar a una noyeta educanda de 14 anys y que s'vá fer castrar pera probar la seva innocencia davant del tribunal: que la víctima morí y que al criminal ni tan sols l'han detingut. Tantas y tantas cosas he sentit contar respecte a l'habilitat y poder de la Iglesia en defensar als seus fills, que algunas vegadas m'ha semblat veure en ella l' arcabota de tot llinatge de crims.»

Cap comentari hem de posar nosaltres als reflets de aquest mistich aucell engabiât en la presó de Barcelona.

El senyor Moret, que mes propi li estaria'l nom de Morás, ha dit en el Congrés que no es hora encare de que l' Govern se preocupi de posar en práctica reformas descentralisadoras.

Y donchs ¿qué se'n preocupará l' any de la picó? Respecte al regionalisme, mentres hi hagi governs monárquichs, no cal esperar-ne res; però reformas de descentralisació semblava que podiam esperarlas d'una situació que s' diu liberal.

Ja ho veig: lo del acta de Cabra y la dimissió del president del Congrés, es mes digne d'atenció que no pas las reformas que demanan totes las provincias d'Espanya, las que apenas poden fer un estornut, si no ls hi concedeixen a Madrit per medi d'un expedient, que s'fa interminable si no s'afiuixa la mosca.

A Madrit han agafat a tres quidams que a correos s'entretanien a obrir els plechs que contenian valors y se ls ficavan a la butxaca, ó ls feyan efectius.

Aquest entreteniment ja feya temps que durava y fins ara a n'aquests negociants no se ls hi ha esbullat el marro.

Pero resulta que ls tres presos son llicenciats de preseri, lo qual ens fa preguntar: ¿Qui es que va fer emplear a correos a uns subjectes que tenian tals antecedents? Perqué l' qui ls va fer emplear, ó que ls va pendre a la babalá, hauria d'esser responsable, al menos civilment, de las sustraccions efectuadas.

Visquem y veurém que l' jutjat, ab totes las diligencias que practiqui no podrá esbrinar lo mes sustancial qu' es el nom del padri protector dels tres presidaris.

El partit socialista belga s'ha posat al cap obtenir el sufragi universal, costi lo que costi, y es mes que segur que se sortirá ab la seva.

Míriuse en aquest exemple las agrupacions obreras espanyolas, y tinguin per segur que l' sufragi universal exercit ab virilitat, es un medi revolucionari per obtenir la reivindicació dels drets del poble.

Cosas que demanan alguns diputats: En Marengo: «Vinguin els datos relacionats ab l' adquisició del Meteor, Rápido y Patriota, en la qual l' Estat ha perdut 25 milions, ja que n' costaren 33 y s' han venut per 8.»

En Martín Sánchez: «Demano a n' en Sagasta que sustitueixi a n' en Moret per un altre ministre, puig es perillós per l' integritat de la patria la presencia en el govern de un home a quals lleugeresas deguerem la perdua de las colonias.»

Justas son las dos peticions; pero si'l govern hagués de fer justicia plena, ja fá temps qu' ell mateix hauria hagut de ferse portá a Ceuta.

El govern te un interés molt gran en que s' refor-

mi l' reglament del Congrés, en sentit restrictiu, de manera que 'ls diputats no puguin ferus de la paraula sempre que ho creguin necessari, ni puguin donar als seus discursos la extensió que tinguin per convenient.

Ab aixó l' govern tira contra las campanyas de las oposicions, y en especial contra la que amenaça ferli l' element jove de la diputació republicana.

Aquest es l' últim cop que faltava descarregar al sistema parlamentari. Als elements de oposició que logrin escapar á las inmundas trapissondas electorals dels cacichs, quan arriben al Congrés se 'ls inhabilita posantlos una mordassa reglamentaria que 'ls privi de fer us de la paraula.

No obstant, si 's mira bé, el govern indica un bon camí per entendre'ns de una vegada.

No passa perque en el Parlament se l' amohini á copia de discursos.

Vol que se li parli de una altra manera: no ab paraules, ab actes.

Y 'm sembla que al últim ho logrará.

La senmana pròxima publicarém el número extraordinari, corresponent al mes de juliol. No hem de dir res mes que aixó al estimat lector perque compregui que tant en el text com en la ilustració procurarem estar á l' altura de las circunstancias... y de la temperatura.

RELLINÁS, 2 de juliol

Al enterarse l' esparver de que l' havian posat á la CAMPANA, l' haguessen vist trayent las unglas y xisciant contra 'ls joves del poble que tenen el seu valent semanari. Se coneix que no vol que l' destorbin en la seva feyna y aixó que no te pas motiu de queixarse, dat que cada día son mes las mares que li portan las sevas fillas, sense considerar els resultats que poden sobrevenir á las innocentas colomas. Recordinse no d' una, sino de tres que van acabar en un cul de convent.—Y ara un' altre cas. Estant á punt de morir un home, víctima de un atac repentí, anaren á buscarlo demanantli que hi anés ab urgencia á prestarli 'ls darrers ausilis; mes ell pretextant ser diumenje y que la missa era primer que tot, se negá á anarhi y l' home morí sense sacraments, ni haver pogut otorgar la seva última voluntat. Donchs ara ell fa tots els esforços imaginables perque li encarreguin l' arreglo dels assumptos que deixá pendents, al objecte de destinar á missa la major part dels seus interessos. ¿No las hi hauria de dir de franch, ell que vá ser la causa de que morís sense 'ls ausilis espirituais?

LLANSÁ, 7 de juliol

La majordona del nostre salvánimas de canti, li serveix per tot, per las feynas y per la propaganda. Dich aixó perque l' altre día butzinant contra LA CAMPANA, mostrá desitjos de saber qui escribia las cartas de Llan-sá, encare que l' seu ensotanat ja 's pensa qui es y per cert—afegí—que si podia posarli la má á sobre, lo qu' es per ell ja 's hauria post per temps el sol. De manera, Sr. Director, que si troba tremolosa la lletra de la present carta, no ha d' extranyarho: es senzillament un efecte de la por que no 'm deixa un sol instant, perque iay de mí, si l' ensotanat arriba á posarme la má á sobre!

MOLLET, 7 de juliol

El nostre tremendo ens feu saber que portava intencions de abandonar Mollet; pero que no ho farà fins haver fet sentir al poble tot el pes de la seva autoritat. ¿Ho dirá perque vol que totas las donas el suspesin á tall de senyora Carmeta? ¿Será perque porta intencions de menjarse las criaturas cruas ó, com creu el públich, fernes caure un' altra pedregada? ¡Ay! no hu sé. Lo cert es que si estém gens tranquils, es perque no falta qui assegura que l' nostre gat negre no mes es capás de menjarse... una mula. De todas maneras ja ho sab: el día de la marxa 'ns avisa, que ja sab que per ell fins som capasos de acompanyarlo á l' estació al compás de uns solemnes esquelots.

CORNUDELLA, 9 de juliol

La vinguda del arquebisbe, ha servit per demostrar que tenim en aquest poble alguns faritzeus, y un home negre capás de insultar desde l' cubell místich als que no s' avonen á fer l' hipócrita y 'ls gegants. Gracias als esforços que vá practicar y per ser día festiu, conseguí reunir un centenar de devots de l' hipocresia, entre 'ls quals s' hi veyá al arcaide interí, conegut en punts qu' ell y molts dels que l' acompanyavan saben, per h... Gambetta. Pero no content encare l' escarbat, s' enfilá al cubell, dihent entre altres insolencias que al petit grup que deixá de anar á rebre l' arquebisbe, val mes despreciarlo. Ara bé, l' petit grup, l' formém unas quatre quintas parts del poble, perque si n' hi anaren un centenar, deixaren de assistirhi mes de cinchcents. Per lo tant, avants de dir certas cosas, bó será que aprengui de comptes.

SABADELL, 9 de juliol

El día de Sant Pere l' Centre catalá va inaugurar las obras de aixamplament del seu local, celebrant á la tarde una sessió pública, y l' endemá l' ápat tradicional com es costum en tots els seus actes de propaganda, perque no caldría sino que qui tant s' esforça en defensar á la patria, se descuidés de omplir la seva. Al día següent del ápat una desgraciada obrera, viuda y ab tres fills, no podent resistir per mes temps la precaria situació en que 's trobava, se suicidá, pensant tal volta que l' pá que li faltava pera sos fillets y qu' ella ni ab llágrimas podia trobar, el trobarían sos fills per la compassió qu' inspirarian al veure' s desamparats. De manera qu' en tant que 'ls uns estavan brindant estaria germinant la idea del suicidi en el cervell de aquella infelís. Aquests senyors que tant diuen preocuparse del bé de Catalunya ¿no sería millor que 's preocupessin per la causa del proletariet, ja que tot quant posseixen ho deuen á n' ell? ¡Y encare pretenen que 'ls obrers ens fem catalanistas! ¡Ex! ¡Quín fástich!

EL DIMONTRI DE LAS MONJAS

I no sapiguessim de bona tinta que las monjas son las esposas del Senyor, casi bé n' hi hauria per creure que son de la pell del diable. ¡Perque mireu que n' han portat de trifulgas d' un quant temps ens!

Alló d' aquella madrilenya que la tenfan al convent contra la voluntat de sa mare, que ja era una barrabassada, y que 's va escaure quan en el Congrés s' insinuava la qüestió religiosa, va promoure una ratxada de manifestacions que varen fer aná de bigotis el ministeri de n' Silvela, que per ell va esser una mala sort, y varen fe pujá l' ministeri de n' Sagasta que, menos pels seus, es un altra mala

PAU BUNYEGAS.

Ocupacions de la premsa rotativa de Barcelona

Inflant el crim del día.

sort y varen aumentar l' éxit de la *Electra*, fent sentir en tots els teatros ahont se representava l' cant de la Marsellesa, que semblava que *le jour de gloire etait arrivé*.

Poch temps després á Cádiz va ferse la segona edició de lo de Madrid ab un' altra reclosa contra la voluntat del germá d' ella ab qui vivia.

La tercera edició, corretjida y aumentada, la várem tenir á Barcelona ab aquella de las Gerónimas que per fugir del mal estar del convent, desde l' cor va tirarse dalt á baix de l' iglesia anant á pará al Hospital de Santa Creu.

Y la quarta edició, ab prólech y epílech nous, la tenim ab una á qui habian fet ingressar á ne l' convent de la Divina Pastora, de Sans, va aná á pará á un convent de Madrid y allí la volían fer passar per boja y portarla á un manicomio, veyentse en el cas de posarho en coneixement del jutje de guardia per medi d' una carta que li va remetre pel cotreu interior.

Y no estich ben segur si me n' deixo alguna á ne l' tinter, que ab tantas com n' hi ha hagut, es lo més probable.

Pero per tothom hi havia d' haberhi qué fer ab las *sores* enclaustradas. No sols las familias, y 'ls tribunals de justicia y l' Govern han tingut de socatrejarse per causa de las castas senyoras, sino que fins hi ha tingut que veurehi l' autoritat eclesiástica.

El bisbe de la diócesis de Cuenca va trobarse, á principis d' aquest mes, en el cas de publicar una circular en el Botlletí Eclesiástich d' aquell Bisbat, desaprobant els actes d' una trinitaria, resident en el poble del Toboso (segona Dulcinea) que cura totas las malalties, valentse d' unas claus miraculosas.

Prou que ha dit el bisbe que no 's cregui ab tals *miracles*, pero 'ls fidels no 's donan per convensuts y cap al Toboso falta gent á ferse ficá las claus de la monja á n' allí ahont se senten dolors. La malaltia pitjor de tots els que van á trobá la curandera, no es pas aquella de qué s' queixan, no; es plétora de llana, que en Espanya causa molts victimas. Las claus que curan aquesta plétora, son las claus que obran las escolas, colegis, universitats, etc., etc., pero desgraciadament n' obran poch, y en alguns pobles fins deixan rovellar las claus.

Ara, assegurar que la monja del Toboso fa ó deixa de fer *miracles*, ja 'ns guardarem bé de ferho, salvant l' opinió del metropolita de Cuenca, perque es una resolució molt exposada. Quan el Beato Oriol feya monedas dels tall de rave, qualsevol hauria dit que era un moneder fals, pitjor que 'ls dels duros sevillans, que al menos aquestos son fets ab plata, y ¡vegin! allí era un miracle. ¿Donchs qui pot dir ab tota fermesa, que la monja que fica una clau al furat del nas, per exemple, per curá una fistula, no fa un miracle, pot ser menos assombrós que l' del Beato Oriol? Jo, no hi posaria las mans al foch.

Que 'ls delegats de Medecina fessen empaperá á la trinitaria pera exercir l' art de curar sense títol, ho comprench y crech que es lo que tindria que ferse; pero dir que no fa *miracles*, ja es una qüestió més peluda.

El cas es que miraculosa ó no, la fulana del Toboso, ha promogut un altre rebombori monjil, variat dels referits anteriorment, per completar el mostuari.

Que totas aquestas agitacions las produhissen un' altra mena de gent, com las cigarreras, ó las sastresas, ó las minyonas de servey ó las marmanyeras, no 'ns estranyaria, perque totas aquestas tenen las sevas ocupacions en centres públichs, pero las monjas son figas d' un altre paner. Tancadas en el convent pel seu vot, per reixas y forrellats; no trayent el nas al carrer; no tenint que guanyá l' pá per la familia, ni 'ls mals de cap que fan barriná á las classes femeninas avans anomenadas, y que 'ls obligan á procurá per las milloras de las sevas respectivas condicions, es estrany que donguin que dir y que fer en el mon profá.

¿Que no n' tenen prou ab els llits de monja y 'ls matons de monja, y volen intervenir en la cosa pública...? Que 's secularisin, promoguin meetings y demanin lo que 'ls convingui. Si no se 'ls hi concedeix, que prenguin paciència com fan las demés classes que també demanan molts cosas y se las han d' espinjá.

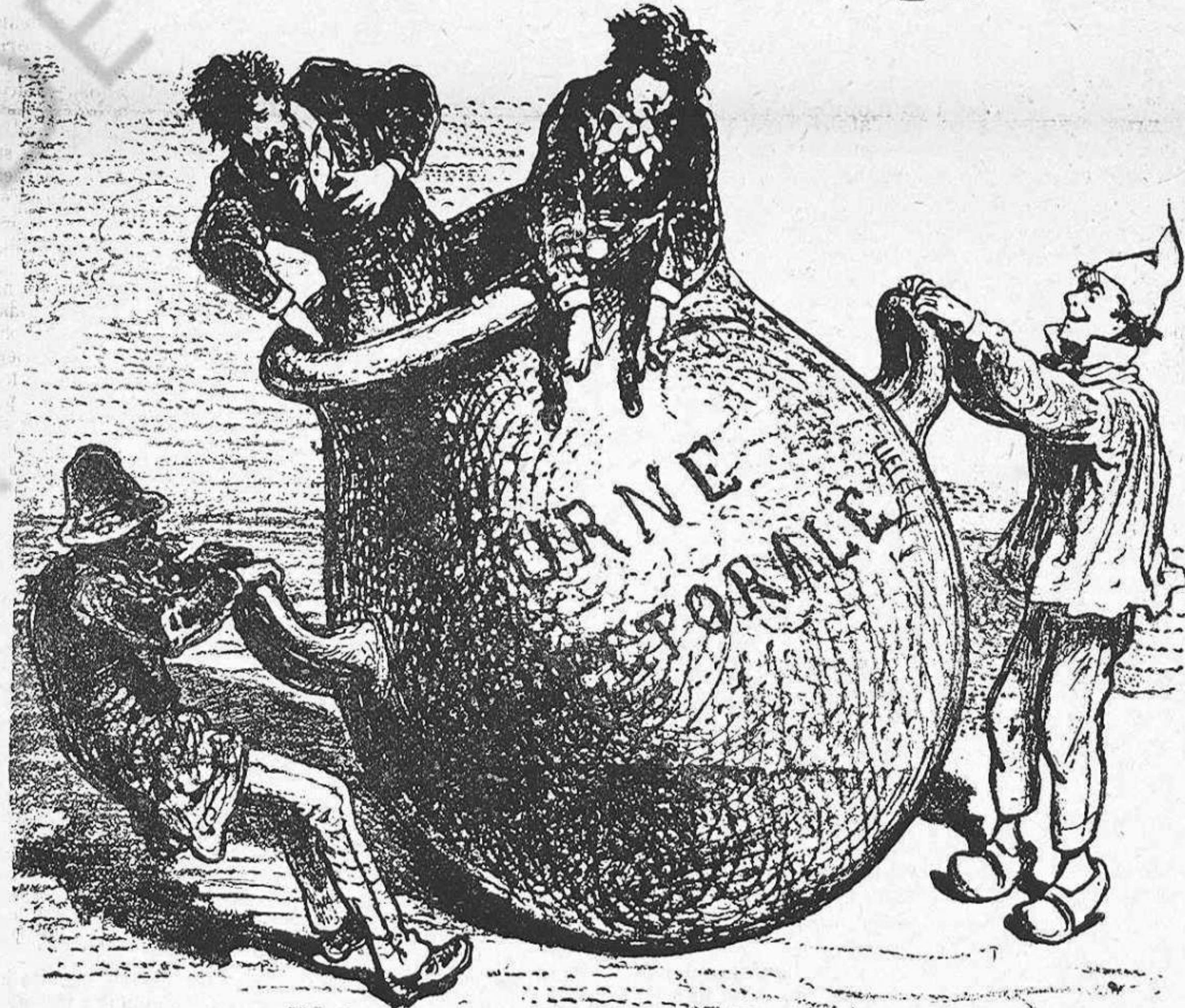
Si volen continuá en la vida conventual, bon goig que 'ls hi respectin la seva voluntat, estiguinshi, y no portin perturbacions fora de casa seva, que sense las d' ellas ja n' tenim de sobras.

AL EX-POLLO

¿No n' está encare cansat de perorar nit y día, exhibint, plé d' osadía, la seva verbositat, com el clown juga ab las bolas, y salta y mou rebombori, per distreure l' auditori ab sas eternas cabriolas? ¿No n' está cuyt d' enjegar tres discursos cada tarde, remoyent tota la farda que al matí pot apilar? ¿No n' está tip de sortí, hi hagi ó no hi hagi ocasió, á fer de predicadó? Pues, miri, nosaltres sí. A pesar del seu salero y l' seu humor casulá, li debém manifestá que ja estém farts de Romero. Un rato, un día de guassa,

C. GUMA

La caricatura al extranger

AL FINAL DE LA LEGISLATURA.—Els diputats comensan á sentir els vaivens que 'ls donan un mareig igual qu' si s' embarquessin.

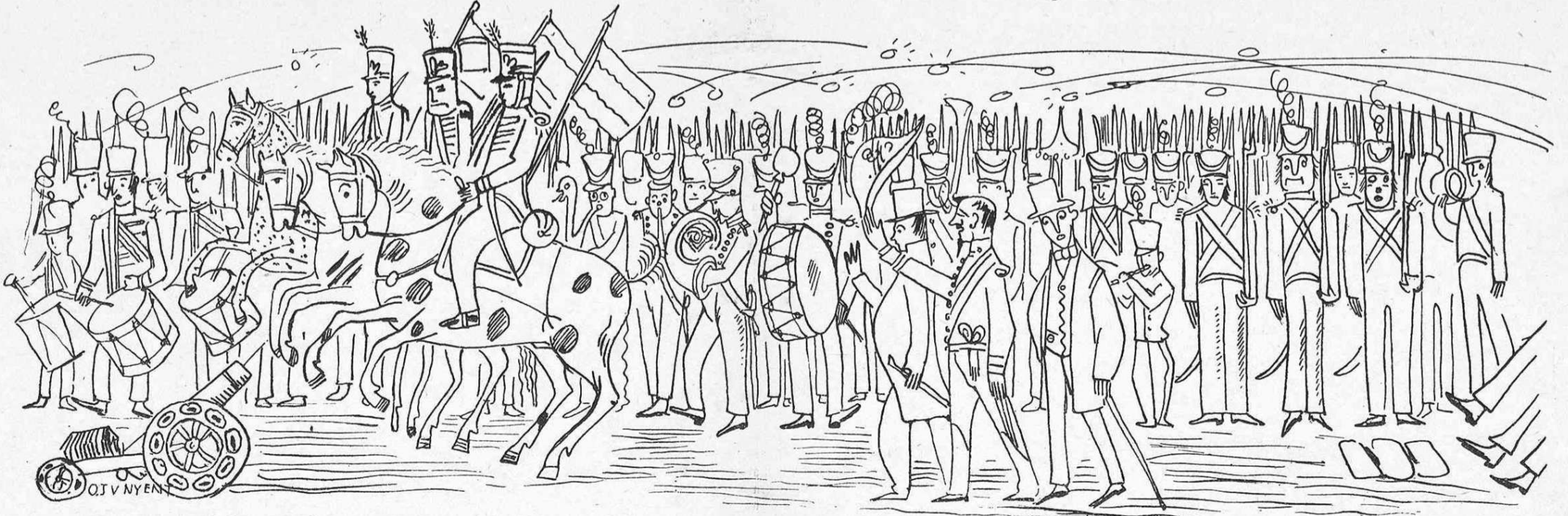
L' HERENCIA DEL VELL AUSTRIACH
L' ALEMANY:—Aixis que 's mori arreglarém lo de Trieste.
L' ITALIA:—¡Al últim!
L' ALEMANY:—Ne farém un port germánich.

—La política es com nosaltres: lo que necessita son homes nous.

(De Le Charivari de París.)

Per ser Barcelona—tan bona minyona

Joguinas de las que portan els reys.

CAVILACIONS

IM paml... Un fulano bada 'l cap á un conegut seu.
¿Zis zasl... Un promés parteix pel mitj á la promesa.
¿Ay!... Una senyora que s' ha penjat.
¿Uyl... Un senyor s' ha tirat sota las rodas del tren.

Parlan els fisiólechs:
—¿Efectes de la calor! Las sanchs s' inflaman, els cervells s' exaltan, els punys se crispan...
¿Qué passa aquí?... ¿Es que 'l món s' acaba ó es que s' está agotant el poch sentit comú qu' encare teníam?

¿Psél...
No 'm convencen las rahóns dels uns ni 'm satisfán els arguments dels altres.
¿Calor? Cada estiu ne fá. ¿Passións? Sempre n' hi ha hagut.
No: no poden ser aquestas las causas del augment de criminalitat que avuy s' observa.

MATÍAS BONAFÉ

AMBÉ á Teruel, com á Pamplona, hi ha hagut sérios disgustos entre 'ls clericals del Jubileo y alguns militars de la guarnició que 's negaren á descubrirse, quan aquells passavan cantant el trágala als lliberals.

Ara s' ha sabut que 'ls yankees van cassar al

Aguinaldo ab perdigóns de plata. De un sol tret li van ficar á la butxaca un milió de duros, Será Aguinaldo un valent
—segóns de quina manera—
pró es també un punt filipi de primera.
Vaja que 'l bisbe de Cuenca es un home sense fé. ¿No ha publicat una circular contra las monjas trinitarias del Toboso, porque 's dedican á fer miracles? ¿Y quins miracles! Posseheixen una clau del ataut de la fundadora que, per mes senyas va morir en olor de santedat: donchs bé, tots els malalts que tocan aquella clau, curats desseguida.

El govern ha fet una nova remesa de civils á Barcelona.
Lo que dirá en Sagasta:—Ara que diguin els barcelonins que no faig tot lo possible per civilisarlos.

Crema't l' arcalde de Lugo porque 's representava 'l drama Electra, va prohibir que assistissin al teatro 'ls bombers qu' estavan de servey. Devia figurarse 'ls sabatassas que cauria un llamp del cel, y pensarla:—A veure com s' ho arreglarán sense bombers.

Lo que ha fet 'l arcalde de Lugo es molt burro, pero es molt clerical, y si 'l bisbe se 'n entera será fácil que li concedeixi un sens fi de días de indulgencia.

Ab la dimissió de 'n Vega Armijo pot ben dirse que 'l Congrés ha perdut el cap.
—Aixó ray—dirán els fusionistas—mentres en Sagasta no perdi 'l tupé, el partit té tot lo que necessita.

En Frégoli ha treballat á Palacio, y segons diuen, al rey li han agradat moltíssim las sevas transformacions.

Mes li agradarán de segur, quan ocupi 'l trono, las dels polítichs destinats á servirlo, qu' en un tancar y obrir d' ulls son capassos de cambiar de tot: de vestit, de fesomia, de pell y fins de ideas. Bé ho sabem prou els espanyols: en Frégoli al costat d' ells es un nen de tetas.

Els del Jubileo no hi veuen de cap ull, alabantse de que ningú va atrevirse á molestarlos mentres cantavan el trágala als lliberals.

Per alabarse de aixó necessitan fer una proba decisiva. En loch de desarrollar las sevas moixigangas provocativas per carreróns estrets, presos militarment pels civils y la policia, trasládine á la Rambla, y tinguin la seguretat de que hasta las branca dels plátanos s' abaixarán per espolsarlos 'l esquina.

Y á fé que ho necessitan... ¡per brut!

Una gran noticia, comunicada per telégrafo.
«Hoy el Sr. Sagasta ha utilizado por primera vez el ascensor de Palacio.»

Ara vejín: Mentres al autor de las desgracias de la nació quan las camas li fan figa, 'l puján ab curriolas, no hi ha ascensor bó ni dolent per la desgracia de Espanya.

Veritat es que per aixecar á una nació cayguda 's necessitaria un ascensor molt especial, y de aquestes aparatos tan reforçats, no 'n gasta la monarquia.

Un fotógrafo que á La Línea, volia pendre una instantánea d' un toro, plantá la máquina entre barreras, y quan ho tenia tot preparat saltá 'l toro la barrera, tirá la máquina per qui á n' enllá, y al fotógrafo li va venir d' un pel per enastarlo.

La bestia devia pensar:—Ves porque m' han de pendre la fesomia!

Y 'l fotógrafo devia dir:—¿Quina sort mes desgraciada!

Las guarnicións turcas de Kilois y Bibene, han saquejat el tresor del govern de Salónica en vista de que no 'ls hi pagavan els sous que 'ls hi devían.

—¿Vels'hi aquí uns turchs que no tenían la turcal! Aquesta exclamació no es nostra; la va fer, al llegir la noticia, un mestre d' estudi espanyol que acredita del Ajuntament del seu poble la paga de quatre ó cinch semestres.

Al insinuar alguns diputats á n' en Romero Robledo que tenían el propósit de votarlo per president del Congrés, contestá aquest que no tenía inconvenient en presentar la seva candidatura.

—No sé porque telegrafian cosas tan sapigudas! Si hagués dit que no ho faria, ó que si 'l elegían renunciaria al sou de sis mil duros que té 'l president, llavors sí que ho tenían de telegrafiar.

Aixó no vol dir que després d' elegit efectivament fes la renuncia que hauria promés, porque en Romero Robledo es dels que pensan que 'l prometre no no fá pobre.

En Pi y Margall no va volguer firmar, ni per autorisar la lectura, la esmena del marqués de Camps referent al regionalisme, porque era poch radical.

Ja era cosa sapiguda fins sense llegir la esmena en aquestes camps, senyor Pi, els oms no poden dar peras.

A L' INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- 1. XARADA.—Vi-la-no-va.
2. TRENCA-CLOSCAS.—Del ball al bany.
3. ROMBO.—
P A P
P A R R A
B A R R I N A
P R I M A
A N A
4. ANAGRAMA.—Pal—Plá.
5. GEROGLÍFICH.—Per carreras á la Universitat.

XARADA
Serveix per nenas com tú
l' invers hi;
veurás que aliment molt dona
lo segona;
segons com, es com la fera
tercera.
Lo tot estimat lector,
si es que tens lo cap molt viu,
es roba que per 'l estiu
porto sens tenir calor.

E. ZOLA Y B.

TRENCA-CLOSCAS
ANA RAMOS BUBÉL

Formar ab aquestas llettras degudament combinadas lo títol d' una sarsuela castellana en un acte.

FRANCISQUET SERRA
ENDAVINALLA
Tothom del mon á mí n' fá,

puig si no 'm fan no existeixo, y si al hivern t' aburreixo al istiu mes sols busca.

L. GENIS
CADENA DE PUNTS

Primera ratlla vertical y horizontal: En los ossos.—Segona: Objecte de cuyna.—Tercera: Poble catalá.—Quarta: A la nit tothom ne té.—Quinta: Nom de home.—Sexta producte vegetal.—Séptima: Los aucells ne fan.

SISKET D. PAILA
GEROGLÍFICH
P P
K
P P
K
N N N N
D
X X
J. G. LO FUSTERET

Caballers: Enrich D. Mimó, F. Tosquillas, Machacalista, Jaime Carreras Calzada, Peret Ballana de Figueras, Joan Solá Pamis, En Sixtu estima á n' á Laura, Una raspa mastega Sr. Pere, Tres trajes y tres balls y prou, J. C. M. de Malgrat, Miquel Lionch, A. Ribas LL., J. Borrell (A.) y Leugim Drazios: Ni ab tota la voluntat podém ferhi res.

Caballers: Albertet de Vilafranca, Catalá Nista, 60 Rufu y Pau Peu Pou: Comensa á fer una calor irresistible. Devém haver entrat á la canícula. Bueno, ho aprofitarém.

Caballer: R. Pamonicas: ¡Epitafis en aquesta hora? Encare que fassin el Tenorio á Eldorado, per xó no hem arribat á Tots Sants.—C. Vallverdú: Gracias.—J. Grato vil y Cortés: Aixó interessaria tan com alló dels bombers de Nova York. Y el dibuix que 'l acompanya sembla un gat ab una canya.—Trebla d' Alacae-al: Gracias.—Pepet del C.: Rebut y gracias.—M. Badia: Perfectament y merci.—F. Mas A.: Rebut y gracias.—Enrich Pineda: Es boniqueta.—Gabriel Bretxa: Es difícil que 's pugui aprofitar.—Joseph Matas: No está mal trassada y veurém de ferli anar.—Federiquet: Aixó es senzillament una tonteria.—Juan Miretalary: Va bé casi tot menos el títol, ja que no acostumém á publicar indirectas personals.—J. Asleib: Casi aprofitable.—Quico Planas: Els cantars bilingües han de ser graciosos com els de 'l Ego Sum.—J. P.: Deixem'ho correr. Un tiempo fué.—Sabatassas: La seva poesia La sort no ha fet sort. ¿Y cóm vol tenirme vosté si pert el temps en compondre aquestas cosas? No se la mereix.—Ploma y Tinté: No dubto que deu ser poéticament sentida, pero, es segú que sería fatalment interpretada.—Met Garibaldi: La composició dolenta, la conversa es alló que dihém.—J. F. y R.: Si mal no recordém aquest treball ja 'l teníam en cartera.—Pera Carlets: El seu madrigal A uns aucells es de una forma péssimament executada. Además, de parlar ab els ti-tis no dubti que 'n Sigfrít no sabfa més.—Un aprenent de poeta: Valdría més que 's fés aprenent de capella.—A. C.: El Quadret es poca cosa.—J. Enlóm: Poesía com aquesta de Lo Ausell, mereix que 's rebí á tiros de fusell.—J. R.: Es una miqueta defectuosa.—Sist, sast, sist, sist: Aixó es lo qu' havém fet ab el original que 'ns envia sist! sast!—Aigua Freda: Sota de una figura hi havia... ¡Prou! ¡Ja 'l sabém! Y 'ls versos dedicats á Una llaurera resultan una llaura de primera.—V. M. Volátil: En el sonet fa consonar estona ab avoma y 'l altra composició está plena d' assonancias. Bueno; y ara no correteixi aquestes defectes porque, de tots modos, els dos traballs no están á 'l altura.—Lluís G. S.: Rebut y gracias.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8.
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

DISSAPTE dia 20 de juliol La Campana de Gracia PUBLICARÁ NÚMERO EXTRAORDINARI 8 planas de ilustració y text Preu 10 céntims